

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCȘIȘ.

COLABORATORI:

I. Aldea, Jer. Ciungan, Const. N. Buzatu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, I. Trifa, V. Zdrenghea

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și partit, 180 lei. Redacția și Administrația la Biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Învățătorii și politica.

P. S. S., Episcopul Ciorogariu dela Oradea-Mare a dat în zilele aceste un ordin sever, ca toți preoții înscrși în vr'un partid politic să dimisioneze imediat din partide și să-și vadă numai de chemarea lor preoțească. Aceasta, ca să înceteze odată dureroasele și stricăcioasele neînțelegeri dintre preot și parohienii lui, după cum se întâmplă în prea multe sate de ale noastre.

P. S. S. își molivează acest ordin pe o hotărâre a sf. Sinod ecumenic al șaptelea, care oprește pe preoții de-a se amesteca în chestiunile politice.

Ordinul acesta cuminte și de tot salutar ar trebui generalizat pentru întreagă preoșimea română din țară. Mai mult. Acest ordin ar mai trebui impus tuturor învățătorilor noștri, cari știut e, trăiesc tocmai în același mediu și condiții ca și preoții.

Mulți dintre învățătorii noștri, astăzi fac politică sgomotoasă, afișându-se în toate locurile. Acești învățători, fiind preocupați incontinuu numai de chestiunile politice, își uită aproape cu totul de îndatoririle lor de învățători.

Așa, unii dintre acești învățători absentează des de la școală, iar când sunt la școală fac lecții numai de mântuială. Cu celelalte lipse și nevoi ale școlii lor nu și bat mult capul; toate sunt neglijate dânsii; numai politica e cultivată cu ardoare și predilecție.

Pe urmele atitudinii lor politice, mulți dintre acești învățători se învrăjesc cu colegii lor și intelectualii din comună cari nu fac politică, ori fac politică contrară lor. Ce e mai dureros, că adeseori acești învățători vin în conflict cu poporul din comună și atunci lucrurile se complică. Sunt încă recente cazurile, când unii dintre acești învățători au fost chiar și alungați de popor din comună, pentru ținuta și isprăvile lor politice.

Toate aceste lucruri triste nu s'ar întâmpla, dacă învățătorii neștri nu s'ar inhăma la corul politiceii.

Pentru evitarea acestor rele ar fi bine deci ca și învățătorilor noștri, precum și tuturor funcționarilor publici, să li-se interzică a se înscrie în vr'un partid politic; nici să fie întrebuințați de către superiorii lor în chestiuni politice, cum bunăoară s'a întâmplat des până acuma în țara noastră.

Învățătorul să fie al satului, iar nu al cutărui partid politic. El să-și vadă înainte de toate de slujba lui pentru care e destinat, iar nu să se amestece în chestiunile politice de pe urma cărora școala sa nu trage nici un folos; ba el însuși adeseori se expune la multe neplăceri și pericole.

Marian Sasu.

Ofensiva cărții.

Mult trimbițata ofensivă culturală din anii trecuți s'a poticnit în embrion ori a trecut ca un val ușurel peste undele indiferentismului nostru cultural.

Acum din plănuița ofensivă generală, care era să îmbrățișe toate felurile de activitate, desprindem numai ofensiva cărții, pentru că credem, că dacă ne luăm un singur lot vom isbuti mai ușor.

Voim să inundăm satele cu un potop de cărți. O seamă de oameni se vor pune pe scris, plătește statul, afacertle curg. Invățătorii, ca sarea în mâncare, nu vor putea lipsi dela datorie, ei sunt apostolii neamului, ei vor face pe săteni să citească, să-și însușiască comoara de înțelepciune, ce rezidă în paginile imprimare

Ca și la ofensiva culturală generală, încă odată am vrea să fim prooroci mincinoși, când spunem răspicat, ofensiva cărții astfel contemplată, va eșua complet.

Mai întâi, nu știm să scriem o carte în adevăr gustată de popor. Alexandria, Genova vor avea o taină pe care nu o putem pătrunde, nu o putem descoperi ca să întocmim cărți gustate de popor. Al doilea, pornind ofensiva dela oficialitate, are ceva rigid în sine prin constrângerea la lucrări, căci oficialitatea nu lucră altfel. Ar putea incuraja inițiativele particulare, cari sunt spontane și pline de avânt.

De bună seamă o țărănime scoasă din ghiarele analfabetismului înseamnă să suim treptele altarului civilizației și putem să ne formulăm idealul de a duce farul civilizației la popoarele din jurul nostru, astfel să ne îndeplinim nobila datoria ce o avem ca neam latin la porțile Orientului.

E frumos să plutești într'o atmosferă lucidă și să simți fiorul mândriei că atător sufletele le-ai dat hrană și pavază de rătăcirii!

Să nu ne îndepărtăm prea mult de problema zilelor noastre, strângeți gândurile aripile, din sborul tău către culmi nebănuite, coboară-te într'o librărie dintr'un oraș al României oricare. A sosit o carte nouă, nouă de Sadoveanu în 10 exemplare. E expusă în vitrină, o cuvertă galbenă cu dungi late verzi, strigă de departe. Iată trece avocatul X, ales de curând deputat, o cumpără? Nu! Va cumpăra-o la București. Ba bine că nu! Altceva are de făcut, ceva mai serios decât întâmplări din literatură. Trece preotul A, n'o vede, agronomul nu, doar profesorul de română dela liceu ori gimnaziu de-i citește coverta numai. N'o cumpără nici magistratul, păcatele noastre de a nu ieși din rutină, n'o cumpără nici învățătorul care are cu ce, căci știu mulți învățători, cari ar cumpăra-o dacă le-ar da mâna.

Și atunci nu credeți, că ar trebui începută ofensiva cărții printre intelectuali mai întâi, editura să poată vinde tiragiul de 5000 de exemplare, cari stau ca un bolovan în raftul pravos.

Nu acuzați numai pe țărani de analfabetism, e analfabet și cine scrie și citește însă nu se folosește de aceste tehnice și rămâne sărac și simplu cu sufletul. pare că ar bate vântul în pustietate urlând pe coșul unui bordeiu sărac.

Toma Cocișiu.

Gradații învățătoarești.

În temeiul ordinului Nr. 2.345/1929, Vă facem cunoscut, că Onor. Minister cu ordinul Nr. 2.345/1929, a recunoscut pe ziua de 1 Ianuarie 1929 dreptul la gradațiile arătate în dreptul fiecăruia dintre învățătorii din județ, după cum urmează :

Gradația I-a :

1. Popa Aurora	din Bucium Sasa ;
2. Macaveiu Olimpia	" " "
3. Popescu Alexandru	" Roșia Montana ;
4. Cordea Silvia	" Asinip ;
5. Popescu Florica n. Dicu	" Daia ;
6. Voișan Elena n. Cucuian	" Călnic ;
7. Raica Ioan	" Răchita ;
8. Spătăcean Valer	" Benic ;
9. Răceu Cornelia n. Medrea	" Galda de jos ;
10. Iancu Aurelia n. Turean.	" Tărtăria ;
11. Ursu Paula n. Moldovan	" Uioara ;
12. Dorina Dragomit n. Marginean	" Ighiu ;
13. Maria Florea n. Suci	" Gârbova de sus.

Gradația II-a :

1. Cornelia Goția n. Mașteiu	din Alba-Iulia.
------------------------------	-----------------

Gradația III-a :

1. Cornea Valeria	din Roșia Montană
2. Vulcu Octavian	" Petrești ;
3. Floaș Andreiu	" Alba-Iulia ;
4. Ursu Grigorie	" Uioara ;
5. Aldea Ana n. Spinean	" Noșlac.

Gradația IV-a :

1. Muntean Emanuil	" Aiudul de sus ;
2. Dobre Ioan	" Căpâlna ;
3. Pop Virgil	" Săsciori ;
4. Șandru Vasile	" Alba-Iulia ;
5. Mitrea Șofron	" Stremțiu ;
6. Cheșcheș Emil	" Aiud.

Gradația V-a :

1. Riurean Aron	din Cacovița ;
2. Duvlea Alexandru	" Sebeșel ;

3. Goția Ioan	„	Alba-Iulia;
4. Nagy Francisc	„	Ciuciu;
5. Scrobote Emanuil	„	Zlatna;
6. Herdea Iosif	„	Aiud.

Gradațiile de sus, se vor plăti, însă numai atunci, dacă au fost trecute în noul buget.

Mulțumiri ministeriale.

On. Minister cu ordinul No. 17733—1928 a aprobat să se aducă mulțumiri dlui învățător Nicolae Lupu dela școala din Bucium Poeni, pentru râvna, ce depune pentru bunul mers al școlii și pentru buna frecvență școlară.

In temeiul ordinului No. 3772—1929, comunicăm, că On. Minister al Instrucțiunii Publice aprobă, să se aducă mulțumiri Dlui Advocat Dr. Flăorian Medrea din Alba-Iulia, pentru acțiunea de contribuire alături de învățători, pentru culturalizarea poporului.

Din cartea vieții.

Societatea de azi își iartă mai curând onoarea pătată, decât o halnă pătală.

Străten.

† Anghel Luca.

Învățătorimea din acest județ iarăși a pierdut pe un valoros membru din sânul ei. În zilele aceste de iarnă cumplită s'a primit trista știre, că Anghel Luca — un harnic și conștient învățător la școala primară de stat din Alba-Iulia — numai este printre cei vii. Bunul Dzeu i-a curmat firul vieții, după grele și lungi suferite, într'al 60 an, și după o activitate rodnică de aproape 35 ani.

Inv. Anghel Luca a murit liniștit, fiindcă a fost împăcat cu Dzeu și cu toată lumea, căreia nu i-a făcut numai bine. Copiii nu-l plâng, fiindcă n'a avut, iar soției sale, care a rămas acum văduvă, i-a adunat destulă avere cu care să trăiască fără griji. Poate tocmai de aceea decedatul nu s'a fost înscris la „Societatea de ajutorare în caz de moarte”, a învățătorilor din acest județ.

Inmormânterea lui a avut loc în după amiază zilei de 12 l. c. participând la ea întreg corpul didactic dela cele două școli primare de stat din localitate, precum și alți intelectuali, meseriași și popor mult de aci. Serviciul funebral l'a săvârșit părintele Florian Rusan, iar cântările au fost executate de corul bisericii române ortodoxe din Alba-Iulia — Maieri.

Pe lângă panegiricul părintelui Rusan, au mai rostit cuvântări dñii directori școlari. D. Magda și V. Oniciu, apoi subsemnatul. Toți au preamărit faptele și vârtuțile alese ale acestui modest și foarte cinstit învățător român, din vechea noastră generație.

Dormi în pace, bravule învățător!

Marian Sasu.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientșos de către cei vizați.

Obiect: Amenziile școlare dela școlaele particulare.

No. 487—1929.

În temeiul ordinului Onor. Minister Nr. 5035--1929 și pentru a nu se da o interpretare greșită asupra încasării amenzilor aplicate părinților elevilor dela școlaele primare particulare, facem cunoscut, că în conformitate cu art. 67 din Regulamentul legii învățământului primar, aceste amenzi se varsă comitetului școlar comunal, iar nu comitetelor școlare respective.

No. 539—1929.

Obiect: „Cercurile culturale“.

Invităm pe toți dñii președinți ai cercurilor culturale învățătoarești — întru cât e cazul — să ia imediat măsurile convenite pentruca cercurile lor să-și înceapă activitatea — întreruptă pe timpul campaniei electorale și sezonul sărbătorilor. Ni se va comunica de timpuriu și nouă data și programul ședințelor.

No. 432—1928.

Obiect: Cererea de penzionare.

Vă comunicăm spre acomodare copia ordinului No. 10474 —1929 al On. Minister al Instrucțiunii. „Casa Generală de pensii” ne aduce la cunoștiință că i s'a prezentat multe cazuri pentru revizuirea pensiunilor acordate membrilor corpului didac-

tic sub motiv că nu se plătește pensia din ziua de când și-a dat dimisia cel ce o pretinde."

„Pe viitor ca să se evite asemenea decaderi din drepturi, sunteți rugat să aduceți la cunoștiința membrilor corpului didactic din județul D-stră, cari să găsească demisionați de bună voie din învățământ, ca față cu dispozițiunile legii generale de pensii, trebuie să facă cerere de pensionare către regionala respectivă a Casei Pensiilor, cu cel puțin 2 luni de zile înainte de primirea dimisiunii sau cel puțin să introducă cererea până la data demisiunii, rămânând ca actele de pensionare să le producă și mai târziu după această cerere, dacă n'a avut timpul necesar să le depună odată cu cererea."

No. 376—1929.

Obiect: *Concediu pentru inv. conduc de Bănci Populare.*

Onor. Minister cu ord. No. 707—1929 în urma intervenției Casei Centrale a Băncilor Populare, a aprobat ca învățătorii cari sunt conducători de bănci populare, să poată lipsi dela școală în zilele când se face încheierea bilanțului băncii în cursul lunii Ianuarie și Februarie, iar la reședințele cercurilor să se pună la dispoziția organelor de control a băncilor o sală de clasă în timpul liber.

No. 369—1929.

Obiect: *Raport lunar.*

Pentru a putea cunoaște în fiecare timp situația școlară din județ cerem să ni-se trimită până în 5 a luni raport amănunțit asupra situației școlare de pe luna precedentă. Acest raport se va referi la următoarele: 1. *Sala de clasă* (curată, padimentul oleiat, combustibil suficient și bun, etc.) 2. *Starea sanitară a elevilor* (bună, mulțumitoare). 3. *Frecventarea școlii* (bună; slabă; se va arăta cauzele și măsurile luate de direcțiune și comitet; listele de amenzi).

4. *Programa analitică* (cum s'a predat materiile din diferite obiecte; în ce stadiu se găsesc aceste materii; să se arate cauzele dacă nu s'au putut ține materiile la curent; în ce măsură sunt asimilate de către elevi materiile predate, etc.)

5. *Studiul religiunii și cercetarea bisericii.*

6. *Inspecții școlare*, (subrevizor, revizor, inspector, medic, etc.: a se arăta dispozițiile mai însemnate luate de aceștia).

7. *Absențe învățătoresți* (să se arate cine a lipsit motivat ori nemotivat; cât timp?).

8. *Activitatea extrașcolară* (ni se va arăta tot ce s'a lucrat de către învățători afară de școală).

9. *Comitetul școlar* (ce activitate a desfășurat în cursul lunei).

10. *Alte lucruri și întâmplări școlare.*

Ținem să atragem atenția tuturor directorilor școlari, că acest raport ni se va trimite regulat în fiecare lună până la data sus amintită.

Netrimțierea acestui raport la timp atroge după sine aspre sancțiuni.

ad. No. 95.—1929.

Obiect: *Registre școlare.*

Se vede, că n'am fost înțeleși bine. Noi nu putem trimite încă nimănui registre școlare. Aceste registre sunt la Minister, de unde urmează să se ridice de către Revizorat numai atunci, când acesta va încasa costul lor dela școli și acest cost va fi vărsat Ministerului. Deci registrele trebuiesc plătite înainte. Mai adaogăm că dacă nu se vor însinua cel puțin 50 de școli, nu ne vom deplasa până la București pentru registre, fiindcă nu putem suporta cheltuielile.

No. 540—1929.

Obiect: *Amenzi școlare.*

Conform ordinului No. 9450—1929. al On. Minister al Instrucțiunii Vă comunicăm, că amenzile școlare sunt un mijloc extrem de realizarea obligativității învățământului, deci, că ele nu trebuiesc întrebuițate decât atunci când toate celelalte mijloace posibile au fost încercate.

Revizor, *M. Sasu.*

ȘTIRI.

* *Aducem la cunoștință tuturor, că în luna aceasta vom încasa prin percepții toate abonamentele restante. Domniile învățători sunt deci rugați cu stăruință, că întrucât n'au achitat abonamentul la revistă pe a. c. să-l achite la percepția respectivă cu ocazia ridicării salarelor de pe luna corentă.*

* Când era să punem revista sub tipar am primit aviz telefonic, că On. Minister al Instrucțiunii a dispus ca să se suspende — din cauza gerului — până în 17 inclusive l. c. toate cursurile dela școlile primare și secundare din țară.

Posta Redacțiunei. Vania — Loco. Cele trimise nu se pot publica. De altfel mai întâi ar trebui să Vă știm numele adevărat.